

Ուխտե՛նք մեր հայրենասեր Հայրապետի այս նվիրական դազադի առաջ՝ վառ պահել Լուսավորչի կանթեղը Մայր Աթոռում և հայ ժողովրդի հոգում:

Ուխտե՛նք հավատարիմ մնալ հանգուցյալ վեհափառի դավանած ու պաշտած Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու միություն և հայ ժողովրդի միասնականության գաղափարներին, գաղափարներ՝ որոնք մեզ ավանդ են մնացել մեր սրբազան նախնիներից՝ Լուսավորչից սկսած մինչև Գեորգ Զ., գաղափարներ՝ որոնցով ապրել, ստեղծագործել ու այսօրվա պայծառ օրվան են հասել Հայ եկեղեցին ու հայ ժողովուրդը:

Ուխտե՛նք սիրել ու ծառայել մեր ծաղկող Հայրենիքին այնպես, ինչպես սիրում և ծառայում էր Նա՝ միշտ հիշելով վեհափառի պատգամը, որ «ՀԱՅՐ, ԲԱՅԻ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՅ, ՉՈՒՆԻ ԱՅԼ ՀԱՅՐԵՆԻՔ: ՀԱՅՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՅ ԴՈՒՐՄ ՉՈՒՆԻ ԱՅԼ ՀԱՍՍՍՏՈՒՆ ԿՈՎԱՆ, ԲԱՅՅ ԵԹԵ ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ, ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՎ ՆՐԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐՈՂ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ Ս. ԷՋՄԻԱՍՏԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՒՌՈՎ»:

Համագգային վշտի, սգի օրեր են մեզ համար: Բայց վիշտը զգուցանում է մարդկանց, համախմբում և ամրապնդում: Վշտի, տառապանքի մեջ, միշտ էլ Հայաստանյայց Առա-

քելական եկեղեցին և հայ ժողովուրդը նոր ուժ և փառքյուն են գտել ավելի՛ համախմբվելու, ավելի՛ կազմակերպվելու: Այս սրբազան պահին, մեր մեծ վիշտը աշխատե՛նք վերածել խմբավորության մեծ ուժի՝ մեր նվիրական Մայր Հայրենիքի և պատմական ու դարավոր այս Ս. Աթոռի շուրջ:

Հանգուցյալ վեհափառի հիշատակը նվիրական է մեզ բոլորիս համար: Մենք խորապես ու արժանավոր կերպով հարգած կլինենք Նրա հիշատակը, երբ անվերայ կենսագործենք Նրա ազգային-եկեղեցական միասնության, հայրենասիրության, եկեղեցասիրության, խաղաղասիրության, կրոնների և ժողովուրդների միջև համերաշխության և համագործակցության վսեմ պատգամները:

Մեզանից հեռացավ մեր սիրելի Հայրն ու պատվական Հայրապետը, ավանդ բողենով մեզ բոլորիս՝ շարունակել իր գործը:

Աշխատե՛նք պատվով և սրբությամբ կատարել Նրա սրբազան ավանդը:

Ամենախոր և ամենահարգալից զգացմունքներով, մի անգամ ևս, ազգովին, խնամարկում ենք վեհափառի սուրբ հիշատակի և դազադի առջև:

ԽՈՒՆԿ ՈՒ ԱՂՈՒԹՔ ՀԻՇԱՍՏԱԿԻԿ, ՄԵՄԱԳՈՐԾ ԵՎ ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐ ՎԵՀԱՓԱՒՈՐ:

ԽԱԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԶԱՊԱՀՅԱՆ

(Կաթողիկոսական տեղապահ
Մեծի Տանն Կիլիկիո)

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՎՈ ՍՈՒԳՐ

«Միշտ անշարժ պահեա՛, զԱրքու Հայկազ-
եան»:

Պատմության ընթացքին ո՛չ մեկ ատեն մեր սրտի խորեն այնքան հավատով լի պիտի մատուցեի՜նք այս մաղթանքը, որքան հիմա:

Անհուն է կորուստը, որուն առջև կգտնըվինք ազգովին: Այդ կորուստը կարելի չէ բացատրել բառերով: Նորին Ս. Օծություն Գեորգ Զ. Կաթողիկոսը Հայաստանյայց եկեղեցվո մեծագույն հայրապետներեն մին հանդիսացավ: Ներկա պայմաններու բերումով, հայ եկեղեցականության մեջ, ո՛չ մեկը իր տեղը պիտի կարենար կատարել այն մեծ գործը, ինչ որ ինքն ճշմարտապես ըրավ:

Կիլիկիո Աթոռի մեր պատգամավորներուն հետ փութացինք գալ Մայր Աթոռ՝ մեր միաբանության և մեր սիրեցյալ հոտի անվերա-

պահ սերն ու հարգանքը մատուցելու բազմավաստակ Հանգուցյալի հիշատակին:

Սգավոր էր արդեն մեր հոգին, որովհետև երջանկահիշատակ ու բազմաշնորհ մեր Հայրապետին՝ Գարեգին Ա. Կաթողիկոսի վախճանումով, թափուր կմեար Աթոռը Մեծի Տանն Կիլիկիո: Կրկնապես և անմխիթարորեն սգավոր ենք հիմա, մենք և ամբողջ հայ ժողովուրդը Հայրենիքի և Սփյուռքի, որովհետև թափուր կմեա Ամենայն Հայոց Հայրապետության Այրարատյան նախամեծար Մայր Աթոռը:

Բայց ինչ որ ավելի կխորացնե մեր կսկիծը, այն գիտակցությունն է, թե Հայաստանյայց եկեղեցին և հայ ժողովուրդը կկորսնցնեն ո՛չ միայն արժանընտիր մեկ Գահակալ Լուսավորիչ Հոր Աթոռին, այլ բացառիկ շնորհներով օծված անձնավորություն մը, որ հայտնվեցավ պատմական ճգնաժամային շրջանի մը և իր մտքին ու

հոգիին հատկություններովը գիտցավ տիրանալ ամբողջ ազգին վստահության ու հարգանքին և ապահով կայքի մը հասցեն վորդկանար նավը մեր ազգին:

Հայրական գուրգուրանք Իրեն հանձնված հոտին հանդեպ, ճշմարիտ հայրենասիրություն, խորունկ հավատք, գործելու հզոր կամք և իմաստուն հստակատեսություն ու ղեկավարություն— անավասիկ մի քանիսն այն առաքիլություններեն, որոնցով Գեորգ Զ. երանաշնորհ Հայրապետը հաջողեցավ վերջստին գորացնել ու ծավալել հմայքը Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռին: Հայրենական պատերազմին ի նպաստ Իր ստեղծած շարժումը, հայրենադարձի ծրագիրին գործադրման մեջ կատարած Իր բարեբար դերը, ազգերու միջև խաղաղություն հիմնավորելու և գորացնելու ձգտող Իր ջանքերը, մեր ժողովուրդի, ինչպես և Եկեղեցիին միասնականությունը ամրապնդելու կոչված Իր իմաստուն քայլերը, Լուսավորչի դարավոր այս Աթոռին՝ Ս. Էջմիածնի պայծառացման և անոր կամարներուն ներքև հոգևոր կյանքի վերածարձման ի հաշիվ իրագործած Իր ան-

գնահատելի արդյունքները կմնան մշտապես խոսուն վկաները Իր հոգվույն ու մտքին մեծությամբ:

Բացառիկ չափերով մեծ անձնավորություն մըն է, ուրեմն, որ այսօր կհանձնենք նվիրական հոգին: Եվ այնքան մեծ է մեր կրքերը, որքան մեծ է պարապը, զոր կրողու հոգելույս Հայրապետը Իր ետին: Մեծ է նաև անոր համար, որ Երուսաղեմի և Անթիլիասի արդեն քափուր երկու Աթոռներուն վրա կավելնա Լուսավորչի Աթոռն ալ:

Այս սուրբ Վեհավայրին մեջ, ուր իջեր է Աստվածորդին Ինքը, մեր մեծ հայրապետներու նայվածքին առջև սրտեռանդն կազոքենք. «Տէ՛ր, միշտ անշա՛րժ պահեա զԱթոռ Հայկազենան»:

Սիրելի՛ և հավատացյալ ժողովուրդ հայոց. աղոթենք, որ Ամենաբարին Աստված վարձանատույց ըլլա բազմերախտ Հանգուցյալին և շնորհե արժանընտիր Գահակալ մը Լուսավորչի Ս. Աթոռին, ի փառս և ի պայծառություն Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցվո: Ամեն:

ՍԱՀԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՏԵՐ-ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

(Միաբան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի)

ՀԱՆԳԻՄՏ ՄԵԾ ՀՈՎՎԱԳԵՏԻՆ

Սգո այս ծանր րոպեին, երբ բոլորիս սիրտը բնկնված է և արտասուքները մեզ խեղդում են և ողբում են մեր մեծ Հայրապետի մահը, երբ այս բազմահազար ժողովուրդը իր արտասուքները խառնում է ընդհանուրիս արտասուքների հետ, անշուշտ Սփյուռքի հայությունն էլ վշտակից է մեզ հետ և ողբում է Գեորգ Զ. ի անակնկալ մահը:

Վեհափառ Հայրապետի՛ մահով մեծ կորուստ են կրում հավատացյալ հայ ժողովուրդն ու Հայ Եկեղեցին:

Այսօր մեզ հետ ողբում է այլ երկրներում տարագիր ապրող ողջ հայությունը:

Թյուրքիայի հայոց Պատրիարք՝ ամենապատիվ Տ. Գարեգին արքեպիսկոպոս Խաչատրյանը, Կոստանդնուպոլսի ու տանկահա-

յոց անուից, հեռագրով պարտականություն է դրել վրաս՝ բաղմանը իր ներկայացուցիչը լինել և հայտնել իր և տանկահայոց խորին ցավակցությունը Վեհափառի մահվան առթիվ:

Այսօր, Ս. Էջմիածնի զանգերի հետ միասին, Կոստանդնուպոլսի Եկեղեցիներում ևս տխուր ու ծանր հնչում են զանգերը, որոնց ղողանջների տակ ողբում է մեզ հետ նաև տանկահայությունը:

Թո՛ղ երկնային Տերը հոգվո անմահություն պարգևի մեր Վեհափառ Հայրապետին, և քե՛ մենք և քե՛ մեր տարագիր եղբայրներն էլ Ս. Հոգվով մխիթարվենք:

Թո՛ղ թեթև լինի հողը խոնջացած մարմնիդ վրա, մեծ Հովվապետ: